Gemeente Midden-Delfland
Anna van Raesfeltstraat 37, Postbus 1, 2636 ZG Schipluiden
T (015) 380 41 11, F (015) 380 99 92
E gemeente@middendelfland.nl, I www.middendelfland.nl

Datum	25 maart 2021
Nummer	2021-04-
Datum commissievergadering	6 april 2021
Datum raadvergadering	20 april 2021

OPLEGGER

Registratienummer	2021-05947 / 20Z.005545
Onderwerp	Wijziging subsidiëring Westlandse Omroepstichting (WOS) als overbrugging naar landelijk omroepbestel
Portefeuillehouder	Sonja Smit
Uiterste behandeldatum (+reden)	20 april 2021 (in verband met liquiditeit WOS)
Eerdere besluitvorming	24 september 2019 (herhaalde aanwijzing Westlandse Omroepstichting als Dienst van Algemeen Economisch Belang)
Samenvatting	De WOS is op basis van de Mediawet aangewezen als lokale omroep. De stichting heeft een hoge kwaliteit. Dit blijkt uit de structurele hoge score bij de verkiezingen van beste omroep en de wijze waarop aan de criteria van een Lokaal Toereikend Media-Aanbod wordt voldaan. Bij de overschakeling naar het nieuwe landelijk omroepbestel is het vanuit de gemeente en de WOS belangrijk dit niveau vast te houden. Als gevolg van de huidige coronamaatregelen dient de liquiditeit van de WOS versterkt te worden. Voorstel is om over de jaren 2022-2024 de subsidie bij voorschot beschikbaar te stellen en per 2025 stop te zetten.
Te nemen besluit	1. Als voorschot de extra subsidie over de jaren 2022, 2023 en 2024 aan de WOS beschikbaar te stellen; 2. Het structureel vervallen van de aanvullende subsidie en bijdrage per 2025 op te nemen in de begrotingsvoorstellen 2022-2025; 3. De subsidie aan de WOS per huishouden te indexeren op basis van het bedrag dat daarvoor is opgenomen in de algemene uitkering van het Gemeentefonds; 4. Aanwijzing van de WOS als DAEB (Dienst van Algemeen Economisch Belang) te verlengen tot 1 januari 2025.
Bijlagen	• Mail WOS 13 november 2020 'Overbrugging naar landelijk bestel'. • Bijlage verzoek uit mail WOS met toelichting.
Advies commissie	

Raadsbesluit	o Akkoord / o Niet akkoord opmerking:	
	Arjan de Vos griffier	Arnoud Rodenburg voorzitter

Inleiding

Op 13 november 2020 heeft de WOS de gemeenteraad verzocht om financiële ondersteuning. Deze steun is noodzakelijk als gevolg van het wegvallen van inkomsten en het niet volledig in aanmerking komen van ondersteunende nationale maatregelen. Financiële ondersteuning is noodzakelijk om in 2023 opgenomen te worden in het gewijzigde landelijk omroepbestel. Op 24 november 2020 heeft u het verzoek van de WOS om advies in handen van ons college gesteld. Dit voorstel is gebaseerd op het nader overleg dat wij met de WOS hebben gevoerd.

Beoogd effect

Realiseren van randvoorwaarden waaronder het mogelijk is dat de WOS in 2023 als streekomroep wordt opgenomen in het landelijk omroepbestel op basis van een Lokaal Toereikend Media-Aanbod (LMTA).

Argumenten

1. Inspanningen WOS al langer gericht op kwaliteit op basis van professionalisering
   De WOS is op basis van de Mediawet door het Commissariaat voor de media in 2018 wederom aangewezen als lokale publieke media-instelling. Binnen het nieuwe nationale mediabeleid is de kwalificatie van de WOS van lokale omroep op basis van landelijke criteria gewijzigd in 'streekomroep'. Dit past ook beter bij het doelgebied Hoek van Holland, Maassluis, Midden-Delfland en Westland. Vanuit kwaliteit en efficiency heeft de WOS ook een partnerschap gesloten met de regionale omroepen RTV Rijnmond en RTV West.
   Het LMTA is opgenomen in de Mediawet. De professionalisering houdt in dat de WOS aan deze verplichting voldoet. Al in 2019 heeft de WOS als eerste organisatie van de NLPO (Stichting Nederlands Lokale Publieke Omroepen) het door de VNG erkende keurmerk Nederlandse streekomroep ontvangen. Hiermee is aangetoond dat men het LTMA heeft. Hoofdcriteria hiervoor zijn:
   - aanbod dat gericht is op de omgeving waarin mensen wonen, werken, sporten, naar school gaan, uitgaan, winkelen en gebruik maken van publieke voorzieningen;
   - voor een streek met een eigen geografische, economische en sociaal-culturele identiteit of enige mate van samenhang. Dit gebied kan de gemeentegrenzen overschrijden;
   - aanbod dat voor iedereen in de streek bereikbaar en vindbaar is;
   - aanbod dat onafhankelijk is en bijdraagt aan de lokale democratie;
   - aanbod dat beschikbaar is op alle relevante platforms. Dit betekent dat de content (audio, video, tekst en foto's) wordt gepubliceerd op ten minste de (lineaire, digitale) radiozenders en (lineaire, digitale) televisiekanalen bij alle must-carry pakketaanbieders en via eigen internetkanalen, waaronder social media, mobiele apparaten en Over The Top televisie (OTT-TV);
   - minimaal vijf dagen (*noot*: WOS zeven dagen) per week nieuws op alle kanalen en via alle mediatypen, inclusief redactionele bereikbaarheid van 24 uur per dag en zeven dagen per week bij calamiteiten;
   - het aanbod komt tot stand door een professionele bedrijfsvoering;
   - er is sprake van een optimale kruisbestuiving tussen professionals en vrijwilligers, dan wel betaalde en onbetaalde krachten.

2. Handhaven kwaliteitsniveau en continuïteit worden bedreigd
   De huidige economische recessie als gevolg van de coronamaatregelen heeft als effect dat de inkomsten van de WOS aanzienlijk zijn gedaald. Tevens komt de WOS niet voor alle ondersteuningsmaatregelen vanuit het Rijk in aanmerking. Grootste punt van zorg is dat door een beleidswijziging bij het ministerie de WOS een subsidie van € 187.000,- vanuit het Stimuleringsfonds voor de Journalistiek vervalt. Zonder aanvullende financiële maatregelen zal de WOS moeten afschalen, waardoor de erkenning en het keurmerk streekomroep vervallen en de WOS terugvalt naar basis lokale omroep. Hiermee zal de WOS niet meer in staat zijn om invulling te geven aan het LTMA, waarbij een belangrijk onderdeel is de onafhankelijke journalistiek en bijdrage aan de lokale democratie.

3. Liquiditeit kan met financiële overbrugging verstevigd worden
De WOS verkeert op dit moment in een overgangsfase naar opname in het landelijk bestel per 2024. De huidige slechte liquiditeit bedreigt deze overgang. In haar verzoek geeft de WOS aan dat de overgang wel gerealiseerd kan worden als een financiële overbrugging mogelijk is. Wij zijn van mening dat de gemeente binnen redelijke marges moet bijdragen aan de instandhouding van het huidige kwaliteitsniveau van de WOS. In de paragraaf financiën is ene compleet financieel overzicht opgenomen. Praktisch gezien is een financiële overbrugging mogelijk door een deel van de subsidie en de vaste bijdrage over 2022, 2023 en 2024 in 2021 als voorschot uit te betalen. Door tegelijkertijd die structurele subsidie daarna met wederzijdse instemming stop te zetten ontstaat een voordeel in de gemeentelijke exploitatiebegroting doordat met ingang van het begrotingsjaar een structurele uitgave van € 22.000,- kan worden geschrapt.

Kanttekeningen

1. Aanvullende subsidie WOS is gebaseerd op aanwijzing als DAEB
Op 24 september 2019 heeft uw gemeenteraad besloten de WOS aan te wijzen als DAEB op basis waarvan subsidiering binnen de Europese regels van staatssteun geoorloofd is. Deze status is gekoppeld aan het besluit van besluit van het Commissariaat voor de Media om de WOS wederom voor zes jaar aan te wijzen als lokale publieke media-instelling. Ingevolge Europese regelgeving kan de aanwijzing als DAEB voor een periode van maximaal 10 jaar, met mogelijkheid tot herhaling. De huidige aanwijzing geldt voor zes jaar en is vanuit administratieve efficiency gekoppeld aan het besluit van het Commissariaat voor de Media. Uitgangspunt van dit voorstel is dat na 2024 de aanvullende subsidie vervalt. De aanwijzing tot DAEB is dan niet langer meer noodzakelijk. Op basis van ons voorstel om tot en met 2024 de subsidie als voorschot uit te betalen, is het noodzakelijk dat de WOS ook voor 2024 wordt aangewezen als DAEB. Wij stellen u dan ook voor de aanwijzing van 24 september 2019 met het kalenderjaar 2024 te verlengen.

2. Financiële ondersteuning WOS is nu structureel gebaseerd op drie geldstromen
Vanwege haar maatschappelijke functies ontvangt de WOS structureel een gemeentelijke bijdrage van € 32.140,- (jaar 2020). Dit bedrag is opgebouwd uit drie verschillende componenten:
   - € 10.140,- vanuit de storting in de algemene uitkering Gemeentefonds, gebaseerd op een bedrag van € 1,30 per huishouden;
   - € 10.400,- op basis van prestatieafspraken gemaakt voor de uitvoering van de aanwijzing als DAEB;
   - € 11.600,- op basis van inkoop van diensten die vanuit de regelgeving geoorloofde staatssteun als commerciële diensten worden aangemerkt.

3. Overbruggingsfinanciering biedt naar verwachting zekerheid
De WOS geeft in haar verzoek aan dat met een overbruggingsfinanciering zekerheid bestaat dat men als erkende streekomroep toe kan treden tot het nieuwe landelijk mediabestel. Op basis van de gegevens van de WOS en het feit dat ook de andere gemeenten binnen het machtigingsgebied van de WOS bijdragen aan het versterken van de liquiditeit hebben, verwachten wij dat met dit voorstel een realistisch perspectief voor de toekomst is geboden. Onzekerheid is en blijft de wijze waarop COVID-19 zich blijft manifesteren en de maatregelen die getroffen worden om de verspreiding van het virus te beperken. Dit voorstel biedt echter een zeer realistische kans dat het kwaliteitsniveau van de WOS gehandhaafd kan blijven en biedt tegelijkertijd op dit moment geen negatieve consequenties voor onze gemeente. Doordat de gemeente een beperkt risico loopt en een maatschappelijke organisatie hiermee ondersteund wordt, achten wij het uitbetalen van een voorschot op de subsidie en vaste bijdrage over 2022, 2023 en 2024 vanuit risicobeheersing en financiën verantwoord. Dit zeker gelet op het feit dat geen sprake is van extra kosten en het per 2025 structureel vervallen van een totaalbedrag van € 22.000.- bestaande uit de huidige aanvullende subsidie en vaste bijdrage.

Financiën

Vaste subsidie per wooneenheid

Op nationaal niveau is de afspraak gemaakt dat gemeenten aan hun lokale omroep een vast bedrag van € 1,39 (*bron:* meicirculaire 2020) per huishouden als subsidie beschikbaar stellen. Gemeenten worden hiervoor gecompenseerd via de algemene uitkering. In Midden-Delfland zou dit gaan om een bijdrage van € 11.057,45 (7.955 huishouden * € 1,39). Over 2020 was dit een bedrag van € 1,32 per huishouden. De toekenning in 2020 was nog gebaseerd op € 1,30.
Als gevolg van het periodiek onderhoud van de maatstaven in de algemene uitkering is de wijze van vaststellen verschillende malen gewijzigd op basis van indexering en maatstaf. Was in eerste instantie sprake van een bedrag per wooneenheid, wordt inmiddels een bedrag van € 1,39 per huishouden gehanteerd. In 2010 is het bedrag voor onze begroting per wooneenheid vastgesteld op € 1,30. De afgelopen 10 jaar heeft in de gemeentebegroting geen indexering of aanpassing aan de landelijke normering plaats gevonden. Het bedrag van € 11.057,45 voor 2021 is berekend op basis van de indexering, toename aantal inwoners en de omrekening van wooneenheid naar huishouden. Met ingang van de begroting 2022 nemen wij deze indexering standaard op in de begroting.

Aanvullende subsidie en vaste bijdrage

Om een kwalitatief en onafhankelijk media-aanbod te ondersteunen ontvangt de WOS gedurende een langere periode een aanvullende subsidie van € 10.400 per jaar. Tevens ontvangt de WOS een vast bedrag voor werkzaamheden die zijn aangeduid als 'commerciële activiteiten' van € 11.600. Bij toelating tot het nieuwe landelijk omroepbestel heeft de WOS aangegeven dat deze subsidie en bijdrage kunnen vervallen. De liquiditeitspositie van de WOS kan versterkt worden door beide bedragen over de jaren 2022, 2023 en 2024 bij wijze van voorschot in 2021 uit te betalen. Het gaat daarbij dan om een bedrag van € 66.000.

Communicatie

Dit voorstel is besproken met de WOS. Deze Stichting heeft aangegeven dat dit voorstel voldoet aan hun vraag en dat zij kunnen instemmen met het stopzetten van de structurele aanvullende subsidie met ingang van het jaar 2025. De WOS stemt in en geeft hierbij ook aan dat voor een structureel LTMA de geïndexeerde bijdrage per huishouden van € 1,39 wenselijk blijft.

Vervolgstappen

Op basis van de besluitvorming op dit voorstel stellen wij een subsidiebeschikking voor de WOS vast. Bij een instemmende besluitvorming gaat het hierbij om de volgende bedragen:

- € 11.057,45: een vast bedrag gebaseerd op de norm per huishouden;
- € 10.400,00: de aanvullende subsidie voor 2021;
- € 11.600,00: de vaste bijdrage gekwalificeerd als 'commerciële activiteiten';
- € 66.000,00: voorschot aanvullende subsidie en vaste bijdrage over de jaren 2022, 2023 en 2024.

Op basis van deze besluitvorming vervallen de ramingen voor de aanvullende subsidie en bijdrage aan de WOS in de begroting met ingang van de jaarschijf 2025. Het vervallen van deze bedragen tot een bedrag van € 22.000,- verwerken wij in de voorstellen voor de gemeentebegroting 2022-2025. Het uitbetalen als voorschot van de aanvullende subsidie en vaste bijdrage verloopt via de tussenrekening; hiervoor is geen begrotingswijziging noodzakelijk. De bijdrage op basis van de norm per huishouden blijft onderdeel van de gemeentelijke begroting.

Reactie college op commissiebehandeling